

griffierecht wordt geheven heeft overgelegd: 1e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel 2e een verklaring van het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel e, van de Wet op de rechtsbijstand waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de inkomens bedoeld in de algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 35, tweede lid, van die wet;

TENEINDE:

alsdan en aldaar namens verzoekster als eiseres te horen eis doen en concluderen als volgt:

FEITEN

Inleiding

1. Verzoekster, hierna te noemen "Fort Oranje", exploiteert een recreatiepark gelegen aan de Bredaseweg 33 te Rijsbergen. Fort Oranje wenst vooraf te benadrukken dat zij de aanwezigheid en de activiteiten van de politie op haar terrein ondersteunt en niet wenst te weren zolang dit verband houdt met de uitvoering van haar taken op basis van de Politiewet 2012 of strafvorderlijke bepalingen. Fort Oranje duldt echter niet dat de politie haar aanwezigheid gebruikt voor buitenwettelijke taken die verband houden met binnen het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) waarin kennelijk een pakket maatregelen is overeengekomen welke gericht worden tegen Fort Oranje en of de heer Engel.
2. Zoals Fort Oranje hierna zal toelichten, ziet Fort Oranje zich genoodzaakt middels deze procedure af te dwingen dat de politie zich beweegt binnen haar wettelijke bevoegdheden. Eerst zal een toelichting gegeven worden op de werkwijze van het RIEC en de rol van de politie daarin. Daarna volgt een beschrijving van de gevolgen welke deze RIEC-activiteiten voor Fort Oranje hebben en de gebeurtenissen die tot deze procedure geleid hebben. Tot slot volgen de rechtsgronden, de onderbouwing van het spoedeisende belang en de formulering van de eis.

Het RIEC

3. Het RIEC komt voort uit een bestuurlijk experiment waarbij bestuursorganen en derden samenwerkingsverbanden aangaan om gezamenlijk burgers of bedrijven aan te pakken waarvan men meent dat deze zich bezig houden met ongewenste activiteiten. Het handboek van het RIEC, omschrijft dit als volgt:¹

"De bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit richt zich niet zozeer op de kernactiviteiten van de georganiseerde criminaliteit, maar juist op de cruciale ondersteunende activiteiten. De maatregelen richten zich niet op personen (de potentiële daders), maar op de situaties en gelegenheidsstructuren die de georganiseerde criminaliteit faciliteren en soms zelfs aanmoedigen"

4. In Rotterdam is deze aanpak gestart onder burgemeester Opstelten met het Alijda-project dat zich richtte tegen drugsrunners en malafide vastgoedeigenaars. Deze Rotterdamse aanpak is nu landelijk uitgerold middels de oprichting van RIEC's en een coördinerend Landelijk Informatie en Expertise Centrum (LIEC). Daarnaast zijn er tal van andere samenwerkingsverbanden tussen bestuursorganen en andere partijen ontstaan die op basis van convenanten informatie uitwisselen en samenwerken. Op 4 juli 2007 is overigens al door de Raad van State geoordeeld dat het in Alijda-convenant door de samenwerkende partners in strijd met artikel 16 Wet bescherming Persoonsgegevens werd gehandeld.

¹ Handboek bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit, CCV 2010, p. 7

5. Over het RIEC is in de media de afgelopen jaren nauwelijks enige berichtgeving geweest. Doorgaans wordt gesproken over *taskforces* of *integrale aanpak*, terwijl dit feitelijk over het RIEC gaat. Zuid-West-Brabant beschikt over een zeer actief samenwerkingsverband onder leiding van de zelfbenoemd crimefighter burgemeester Noordanus van Tilburg. In de Taskforce werken het ministerie van Veiligheid en Justitie, de vijf grootste gemeenten van Brabant het Openbaar Ministerie, de nationale recherche, Belastingdienst, Koninklijke Marechaussee, de Nationale Politie en andere diensten en partijen nauw samen om de georganiseerde criminaliteit in Brabant terug te dringen.”
6. Deze vorm van bestuurlijke en justitiële samenwerking, waarbij bestuursorganen hun bevoegdheden repressief (“wapens”) inzetten en daarmee aan crimefighting doen, is een opvallende ontwikkeling. Het RIEC richt zich op “georganiseerde criminaliteit”, een term die bewust gekozen is als containerbegrip² om de activiteiten niet te veel te beperken.
7. Zorgelijk is echter dat deze ontwikkeling heimelijk plaatsvindt. Doordat door de betreffende bestuursorganen geen openheid wordt betracht vindt hieromtrent ook geen inhoudelijk publiek of parlementair debatplaats. Zonder de procedurele waarborgen van artikel 6 EVRM worden burgers en bedrijven aangepakt op basis van niet nader gesubstantieerde vermoedens van ongewenst gedrag. Controle op de wijze waarop deze vermoedens tot stand zijn gekomen vindt niet plaats.
8. In het Regionaal Beleidsplan ZWB 2015-2018 wordt de werkwijze als volgt geformuleerd (p.20):

“Ook is een andere kijk op de problematiek van belang: van focus op het delict, naar focus op de business en subject. Inmiddels heeft het RIEC een integraal informatieplein¹¹ ingericht om van signaleren naar aanpak te komen. Op basis van een interventieplan worden middelen ingezet en inspanningen van partners gevraagd (op strafrechtelijk, bestuurlijk, financieel en fiscaal gebied) die gezien het probleem het meest effectief zijn.”
9. Aan personen en bedrijven die doelwit zijn van het RIEC wordt geen mededeling gedaan, zelfs niet dat enig vermoeden laat staan verdenking bestaat van enig strafbaar feit. Deze personen worden echter wel als “crimineel” bestempeld (signaleren). Hoe deze aanpak werkt, is te lezen in het zojuist verschenen boek “De achterkant van Nederland”, van P. Tops en J. Tromp. Enkele citaten die boekdelen spreken:

“De integrale aanpak is bedoeld om het plezier in het leven voor criminelen te vergallen. Het werkt eenvoudig: als de ene instantie bot vangt, zet een andere instantie haar wapens in. De autoriteiten zijn daarin niet kinderachtig. Of misschien moet je wel zeggen: juist kinderachtig. Op elke slak wordt zout gelegd. Het blijkt de bedoeling. (...)”³

“De man had in zes jaar 74 panden verzameld met een geschatte waarde van 12 miljoen euro. Het was volgens justitie een klassiek geval van witwassen. De gemeente, de belastingdienst, de brandweer en de politie besloten de man op te jagen. Om te beginnen was gebleken dat hij een hypotheek had verworven op basis van een

² Toelichting bij eindversie convenant, Pagina 1

³ P.223

arbeidscontract dat niet echt een arbeidscontract was. Het leverde een boete op van 15.000 euro plus een werkstraf van 240 uur. Zijn panden waren voornamelijk verhuurd aan studenten. Ai, er lagen losse stenen op een dakterras, die konden wel eens naar beneden vallen. Foei, er stond water in de kelder, een stopcontact zat los. Dat kon wel eens kortsluiting veroorzaken. Alleen al in vier van de 74 panden constateerde het gemeentelijke toezicht 80 overtredingen. Om naleving van de regels af te dwingen, legde het gemeentebestuur dwangsommen op van bij elkaar 1 miljoen euro. Vrijwel wekelijks waren er controles, op vergunningen, huurcontracten, hypotheek, verzekeringen en de technische staat van de woningen. De bedoeling was de man gek te maken. En in diskrediet te brengen bij banken en andere relaties. Zijn advocaat sprak van een heksenjacht. De programmadirecteur van de taskforce vindt dat er maar één vraag telt: waar doe ik de crimineel de meeste pijn. ”⁴

10. Uit deze en hierna volgende beschrijvingen volgt dat bevoegdheden van bestuursorganen systematisch ingezet worden voor andere doeleinden dan waarvoor deze bevoegdheden oorspronkelijk in het leven zijn geroepen. Uit het oog verloren lijkt te worden dat “criminelen” geen juridisch bestaand begrip is. Het systeem van de rechtstaat werkt aldus dat iemand onschuldig gehouden wordt totdat het tegendeel bewezen is (de zogenaamde onschuldconsumptie). De crimineel die door het RIEC wordt aangepakt wordt het recht op de onschuldpresumptie kennelijk onthouden. Bestuursrechtelijke maatregelen zijn vanuit hun aard niet bedoeld om bepaalde burgers op te jagen of gek te maken, terwijl gelijksoortige overtredingen door andere burgers ongemoeid worden gelaten. In het bestuursrecht geldt immers het gelijkheidsbeginsel en het verbod van *détournement de pouvoir*. Hiermee is feitelijk de overtreding van het verbod op *détournement de pouvoir* geïnstitutionaliseerd en wordt ongelijke behandeling van gelijksoortige overtredingen het uitgangspunt van overheidsbeleid.

11. De politie is een belangrijke partner bij de bestuurlijke aanpak van “georganiseerde criminaliteit” binnen het RIEC. In het voorwoord van de handleiding “Politie: partner in de bestuurlijke aanpak” De bestuurlijke aanpak wordt daar gepresenteerd als een alternatief voor het strafrechtelijke traject:

“Het gaat erom dat we de crimineel zo effectief mogelijk aanpakken. De ene keer is dat via het strafrecht, de andere keer fiscaal (Belastingdienst) en soms is het bestuurlijk instrumentarium van gemeenten effectiever. Vaak is ook een combinatie mogelijk, dan worden meerdere strategieën aanvullend op elkaar ingezet. Het maakt de burger niet uit wie de crimineel aanpakt, als hij maar wordt aangepakt.”

Productie 1: “Politie: partner in de bestuurlijke aanpak”

12. De bestuurlijke aanpak van “criminelen” wordt door de voorvechters als burgemeester Noordanus maar ook Pieter Tops en journalist Jan Tromp al geruime tijd gepropageerd (zonder daarbij het RIEC bij naam te noemen). Aan de rechtstatelijke complicaties en het feit dat deze werkwijze op gespannen voet staat met de uitgangspunten van behoorlijk bestuur is nauwelijks tot geen aandacht besteed. Een belangrijke vraag hierbij is dat in het midden gelaten is hoe zonder rechterlijk oordeel een scheiding gemaakt kan worden tussen

⁴ P. 224

criminelen en niet-criminelen. Er wordt erg gemakkelijk over “criminelen” gesproken terwijl zelfs niet vast komt te staan of er sprake is van een redelijke verdenking in strafrechtelijke zin.

- 13.** Dit onderscheid is van zeer gewichtig belang. In het Alijda convenant werd een zwarte lijst gehanteerd. Als je op die zwarte lijst stond dan ging het hele register aan maatregelen open. Of een persoon of bedrijf terecht op die lijst stond kon echter niet worden getoetst. In theorie is het derhalve mogelijk dat als een medewerker van het RIEC een enorme hekel heeft aan een persoon of bedrijf dat hij deze onderwerp kan maken van de werkwijze van het RIEC zonder dat deze persoon ooit een strafbaar feit heeft gepleegd of dat er enige redelijke verdenking tegen deze persoon wordt gekoesterd.
- 14.** De gehele aanpak van het RIEC is echter op dit onderscheid gebaseerd. Het is niet denkbeeldig dat burgers doelwit worden van deze aanpak zonder dat hen enig strafrechtelijk relevant verwijt gemaakt kan worden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat slachtoffers van dit beleid zich niet kunnen verweren, laat staan dat aan de waarborgen van artikel 6 EVRM voldaan is, simpelweg omdat geen mededeling gedaan wordt dat zij doelwit zijn van het RIEC en de redenen waarom zij opgejaagd worden niet boven water komen.
- 15.** Een “slachtoffer” van het RIEC weet in eerste instantie niet eens dat hij door het RIEC als crimineel wordt bestempeld. Indien de maatregelen in eerste instantie bestuursrechtelijk of fiscaal van aard zijn dan zal hij niet doorhebben dat hij feitelijk door een samenwerkingsverband van bestuursorganen als crimineel bestempeld is waardoor hem of haar een andere behandeling ten deel vindt dat de rest van de burgers in Nederland. Ter verweer
- 16.** Het wekt verbazing dat zonder enig parlementair debat van betekenis een dergelijke ingrijpende wijziging van de aanpak van criminaliteit landelijk is doorgevoerd. Als gevolg van het ontbreken van een parlementair debat is ook de vraag naar de wettelijke grondslag van deze afspraken en de vergaande informatiewisseling onvoldoende aan het licht gekomen. Men kan zich oprecht de vraag stellen hoe deze werkwijze zich verhoudt tot artikel 1 van de Grondwet en artikel 6 EVRM. Wat deze aanpak betekent in de praktijk en voor het vertrouwen in de politie, volgt in de toelichting over de aanpak van de heer C. Engel en Fort Oranje.

De RIEC-aanpak van Fort Oranje

- 17.** De heer C. Engel en zijn vennootschappen zijn doelwit geweest van de Alijda-aanpak van de Gemeente Rotterdam. Na een strijd van bijna tien jaar, waarin middels inzet van tal van bestuurlijke en strafrechtelijke middelen aanzienlijke schade toegebracht is aan Engel, heeft de Gemeente Rotterdam uiteindelijk ter afdoening van deze strijd een overeenkomst gesloten waarbij zij de eigendommen van appellant gekocht heeft. Hierbij is in 2007 overeengekomen dat appellant van de Alijda-lijst verwijderd zou worden.
- 18.** Desondanks is dit beleid voortgezet door het RIEC Zeeland-West-Brabant, vermoedelijk op initiatief van de Gemeente Rotterdam. De integrale aanpak is waarschijnlijk rond 2008-2009 begonnen. Het doel was en is om Fort Oranje te sluiten en het eigendom materieel te onteigenen. Hiertoe zijn tal van bestuurlijke middelen ingezet. Fort Oranje heeft altijd vermoed dat deze middelen met dit doel ingezet zijn, doch dit is in tal van gerechtelijke procedures (zowel bij de bestuursrechter, bij de belastingkamer als bij de civiele rechter) bij uw rechtbank als een niet nader onderbouwde samenzweringstheorie weggezet, alhoewel uiteraard nooit in deze bewoordingen.

19. Tot 2009 verbleven op het park vooral recreanten die vanuit Den Haag en Rotterdam hun vrije tijd doorbrachten in hun stacaravan. In 2009 is men begonnen met integrale acties op Fort Oranje, waarbij binnen RIEC-verband door de politie, belastingdienst, milieudienst, brandweer, douane, en het UWV razzia's allerhande maatregelen zijn getroffen.
20. Uit van de brandweer via de WOB ontvangen stukken blijkt bijvoorbeeld dat de brandweer door de Gemeente Zundert onder druk is gezet om de brandveiligheidssituatie op Fort Oranje af te keuren. Hiertoe zijn zelfs opzettelijk foute metingen gedaan van de bluswatercapaciteit. Uit deze stukken blijkt dat de brandweer de gemeente verzocht heeft om bij een volgende integrale actie niet meer uitgenodigd te worden, omdat de brandweer de brandveiligheidssituatie in dat geval zal moeten goedkeuren. Zo zijn in een e-mail van 23 mei 2014 onder meer volgende opmerkingen van de brandweer te lezen:
- “Uit mijn uitgebreide onderstaande beschreven procesgang blijkt dat er geen onderlinge afstemming is binnen de Gemeente Zundert over de inhoud van het proces, de procesgang is niet helder en het feit dat de gemeente Zundert zich niet houdt aan de gemaakte afspraak om de brandweer niet meer mee te nemen op controle. (..)”*
- “De brandweer kan ter plaatse constateren dat er wel aan de eisen uit de handreiking voldaan is, maar niet aan de vergunningsvoorschriften”*
- “De gemeente Zundert loopt door bovengenoemde punten het risico dat het doel (bevestiging/onderbouwing verweerschrift) juist onderuit gehaald wordt door de bevindingen van de brandweer en dat Fort Oranje juist in het gelijk gesteld gaat worden”.*
21. Door de pogingen van de burgemeester van Zundert om op oneigenlijke gronden de camping te sluiten, zijn de meeste recreanten definitief van de camping verdwenen.

Productie 2: E-mail brandweer 23 mei 2014

22. Sindsdien is er een toestroom geweest van nieuw cliënteel. Fort Oranje is verworden tot een laatste toevluchtsoord voor mensen die vaak met multidisciplinaire problemen en uitzichtloze schuldsituaties te kampen hebben en die dakloos dreigen te worden. Vanuit de gemeentes Den Haag, Rotterdam maar ook Breda en Zundert zijn kansloze gevallen op grote schaal naar Fort Oranje doorgestuurd, zodat zij in ieder geval nog een dak boven het hoofd hadden.
23. Er is daarmee op Fort Oranje een concentratie van mensen ontstaan uit de onderkant van de samenleving met bijbehorende hulpbehoefendheid. Tegelijkertijd was Fort Oranje een uitkomst voor justitie die er vanuit Rotterdam en Den Haag veroordeelde criminelen huisvestten. De burgemeester van Zundert heeft in de uitzending van “Jinek” op 15 februari 2017 onomwonden toegegeven dat er vanuit verschillende overheden op grote schaal kanslozen en veroordeelde criminelen op Fort Oranje geplaatst zijn. Ook heeft zij bevestigd wat Fort Oranje allang wist, namelijk dat haar inzet al tien jaar is om Fort Oranje te sluiten. Dit voornemen bestond dus al in de tijd dat Fort Oranje nog een vijf-sterren camping was. Verder heeft de burgemeester bevestigd dat de integrale aanpak mede verantwoordelijk is voor de huidige toestand van Fort Oranje. Dit is een understatement. Fort Oranje meent dat dit de hoofdoorzaak is.
24. Op 23 februari 2013 heeft een bespreking plaatsgevonden waarbij naast staatssecretaris Teeven ook hoofdofficier van justitie van het parket Breda mr. H.M.P. Hillenaars, burgemeester van Zundert L.C. Poppe – de Loeff, gebiedsofficier Van Zetten, de politiechef West Brabant-Zeeland en de projectleider van het RIEC aanwezig waren. Op de agenda stond de situatie met betrekking tot de Gemeente Zundert en Fort Oranje. Enkele maanden na deze bespreking is op basis van materieel onverschuldigde belastingvorderingen in Rotterdam het faillissement aangevraagd van de moedervenootschap van Fort Oranje, Engel Beheer B.V..

De Belastingdienst Rijnmond maakt deel uit van het samenwerkingsverband. Het is uitsluitend te danken aan een enorme inspanning middels gerechtelijke procedures dat Fort Oranje nog steeds niet toegeëigend is door de RIEC-partners. De burgemeester doet nu nog een poging door te lobbyen voor een wetswijziging die dit mogelijk maakt.

25. Uit de karige middels WOB-verzoeken verkregen stukken, voor zover deze niet gelakt zijn, blijkt eveneens dat Fort Oranje mogelijk een sociaal experiment is. Zo is als gespreksonderwerp op de agenda de stelling dat “de overlast op vrijplaatsen aanvaardbaar is omdat de overlast zich beperkt tot een overzienbare omgeving”. Een andere stelling is dat “vrijplaatsen het mogelijk maken om zicht en grip te houden op mensen die zich buiten de wet begeven”.

Productie 3: WOB-stukken ministerie van justitie

26. De aanpak van Fort Oranje door het RIEC roept noodzakelijkerwijs veel vragen op. Bij alle betrokken partijen zijn verzoeken op basis van de Wet bescherming persoonsgegevens en Wet openbaarheid bestuur neergelegd. Er lopen op dit moment nog acht beroepsprocedures bij verschillende rechtbanken om inzage af te dwingen. Tot op heden weigeren alle partners binnen het RIEC inzage in informatie over deze samenwerking. Waarom Engel doelwit is van het RIEC, en dus aangemerkt is als “crimineel”, is tot op heden niet duidelijk. Voor zover bekend, wordt Engel niet verdacht van strafbare feiten. Engel kan wel als excentriek en weinig conformistisch beschouwd worden, hetgeen een gevolg is van een klinisch vastgestelde psychiatrische aandoening. Mogelijk is dit voldoende om doelwit van het RIEC te worden.
27. Engel zelf meent dat hij ten onrechte als crimineel is bestempeld. Anderen kunnen daar wellicht anders over denken. Probleem is echter dat vanwege het heimelijke karakter er geen toetsing kan plaatsvinden. Als alle informatie die tussen bestuursorganen wordt uitgewisseld in WOB verzoeken worden weggelakt, hetgeen dus keer op keer gebeurt, dan is er geen enkele mogelijkheid voor de burger om controle uit te oefenen op deze wijze van overheidsoptreden.
28. De reden dat de overheden geen openheid betrachten is ook duidelijk. De aanpak door het RIEC is op bepaalde punten in strijd met de grondwet, met de rechten van de mens en met de beginselen van behoorlijk bestuur. Juist het handelen in strijd met deze kernwaarden van onze samenleving maken de aanpak zo effectief. Dat de rechtstaat daarmee op onaanvaardbare wijze wordt uitgehold wordt vervolgens voor lief genomen. Het doel heiligt kennelijk de middelen.
29. Zulks kennelijk allemaal vanuit het vertrouwen dat de betreffende bestuursorganen wel zullen bepalen wie in onze samenleving de “good guys” zijn en wie de “bad guys” zijn. Dat is een uiterst gevaarlijke opvatting. Dit is ook exact het punt waar de rechter dient in te grijpen indien de overheid zelf de rechtstaat aan haar laars lapt. In ieder geval dient er openheid betracht te worden over de werkwijze zodat daar rechtstatelijke controle op uitgeoefend kan worden. Het kan niet zo zijn dat de bestuursorganen op de stoel van de strafrechter gaan zitten om te bepalen wie als crimineel bestempeld kunnen worden en wie niet zonder dat daarover een rechterlijke toetsing heeft plaatsgevonden.

Het handelen van politie en justitie als partner binnen het RIEC

30. Hiervoor is toegelicht wat de gevolgen zijn geweest van het optreden van de gezamenlijke RIEC-partners voor de camping Fort Oranje. Politie en justitie hebben binnen dit samenwerkingsverband een prominente rol gespeeld in het ondermijnen van Fort Oranje.

31. Ten eerste is aan Fort Oranje systematisch bijstand onthouden. Zo heeft Fort Oranje al in 2008 en 2009 bij de hoofdofficier van justitie van het parket Breda herhaaldelijk een noodbrief gezonden. Fort Oranje heeft namelijk regelmatig meldingen gedaan bij de politie over de aanwezigheid van cannabisplantages op het terrein. Ook de activiteiten van criminelen op de camping zijn herhaaldelijk gemeld. De politie heeft echter consequent geweigerd op te treden. De brieven aan de hoofdofficier hebben evenmin geleid tot voor Fort Oranje noodzakelijk ondersteuning in de strijd tegen de aanwezigheid van ongewenste personen op haar terrein.

Productie 4: brieven hoofdofficier van justitie

32. Ook de aangifte van de mishandeling en afpersing van Engel door personen die zich met criminele activiteiten bezig houden, heeft geen aanleiding gevormd voor enig zichtbaar onderzoek.

33. In 2009 heeft de eerste van vele integrale handhavingsacties plaatsgevonden waarbij gezocht is naar aanknopingspunten om de inrichting te kunnen sluiten. Bij deze actie zijn meerdere hennepplantages aangetroffen, zoals eerder bij justitie gemeld door Fort Oranje. Voor de kosten van het opruimen van deze plantages heeft de gemeente vervolgens Fort Oranje laten opdraaien met als argument dat het uitblijven van politieactie geen rechtvaardiging vormde om niet zelf stappen te nemen tegen deze onrechtmatige activiteiten. Naar de media toe hebben de RIEC-partners zich uitgeput in ontsteltenis over de op Fort Oranje aangetroffen zaken.

Productie 4: brieven aan de hoofdofficier van justitie

34. Fort Oranje heeft ook herhaaldelijk van brandstichtingen op haar terrein aangifte gedaan waarbij bewijsmateriaal zoals camerabeelden en namen van daders aan justitie en politie ter hand gesteld zijn. Justitie heeft hiermee wederom niets gedaan. Toch zijn juist deze criminaliteit en de vele brandstichtingen op het terrein door de burgemeester in de media regelmatig aangehaald als argument voor sluiting. De van deze brandstichtingen verdachte personen zijn door justitie op Fort Oranje geplaatst.

Productie 5: interview burgemeester BN-de Stem

35. Deze handelwijze past binnen de afspraken van het RIEC. Zo hebben de producenten van de serie "Fort Oranje: camping of krottenwijk?" informatie uit eerste hand dat de burgemeester van Zundert de benodigde hulpverlening op de camping bewust beperkt heeft om de situatie uit de hand te laten lopen. Deze strategie diende het aantal incidenten en schrijnende situaties te vergroten zodat het eenvoudiger zou worden om tot een sluiting te komen.

36. De tweede handelwijze van politie en justitie is klaarblijkelijk ingegeven door de doelstellingen van RIEC-afspraken. Elke mogelijkheid is aangegrepen is om Engel en Fort Oranje strafrechtelijk te vervolgen en er zijn zelfs mogelijkheden gecreëerd die er niet zouden zijn geweest indien politie en justitie hun handhavende taken zonder aanzien des persoons zouden uitvoeren. Zo zijn er meerdere pogingen gedaan om Engel te vervolgen voor milieudelicten en zelfs op basis van de Boswet voor het kappen van drie struiken. In samenspraak met de politie in Turnhout zijn ook in België op initiatief van het RIEC pogingen gedaan om Engel te vervolgen. Op de website van het RIEC worden deze samenwerkingsverbanden met onder anderen het parket Turnhout bevestigd. Zo is er een doorzoeking geweest van de woning van Engel in België omdat hij thuis een hennepkwekerij zou hebben, welke er uiteraard niet was Tot op heden heeft geen van deze pogingen geleid tot een veroordeling.
37. Het mag duidelijk zijn dat deze handelwijze het vertrouwen in politie en justitie ernstig aantast. Fort Oranje moet zich steeds de vraag stellen of de politie onderweg is om RIEC-taken uit te voeren met het doel Fort Oranje kapot te maken, of daadwerkelijk met wettelijke politietaken bezig is.

De gevolgen voor de samenwerking tussen de politie en Fort Oranje

38. Door de huisvesting van groepen veroordeelde criminelen en mensen afkomstig van de onderkant van de samenleving, is de regelmatige aanwezigheid van de politie op het terrein noodzakelijk voor zowel de veiligheid van de bewoners als omwonenden.
39. Tegelijkertijd hoeft Fort Oranje niet te tolereren dat de politie haar aanwezigheid op Fort Oranje misbruikt voor ondermijnende RIEC-doelstellingen. Om deze reden heeft Fort Oranje regelmatig gesprekken gevoerd met de wijkagent Marijn van Zundert en benadrukt dat hij zijn aanwezigheid op het terrein uitsluitend voor taken op basis van de Politiewet 2012 dan wel andere wettelijke politietaken mag gebruiken. De wijkagent heeft doen voorkomen dat hij geen kennis draagt van de activiteiten van het RIEC. Er zijn echter herhaalde voorvallen geweest waarbij gebleken is dat de wijkagent actief betrokken is binnen het RIEC, onder meer als de persoon die na integrale RIEC-acties verantwoordelijk was voor het debriefen. In een controlerapport van een BOA is deze centrale rol van de wijkagent bij de voorbereiding van de integrale actie gebleken.
40. Een serie incidenten heeft tot een definitieve vertrouwensbreuk geleid. Eén van deze voorvallen vond plaats in juni 2016 toen een groep zogenaamde Ierse travelers Fort Oranje aangedaan heeft. Deze groepen veroorzaken vaak problemen. Fort Oranje heeft geweigerd de groep toe te laten op het terrein. Hierop heeft de groep haar bivak opgezet op het parkeerterrein van Fort Oranje. Ondanks herhaalde sommaties, is het Fort Oranje niet gelukt deze ongewenste gasten van het parkeerterrein te verwijderen. Hierop is de hulp van de politie ingeschakeld. Die heeft na overleg met de officier van justitie geweigerd de benodigde assistentie te verlenen. Deze handelwijze past in de hiervoor beschreven binnen het RIEC gemaakte afspraken. Tegelijkertijd is in samenspraak met de politie wel door de Gemeente Zundert een dwangsombesluit opgelegd aan Fort Oranje vanwege het gebruik van de parkeerplaats in strijd met de bestemmingsbepalingen. Eerst nadat de diverse media begonnen zijn over deze gang van zaken te berichten, is de politie bereid geweest in te grijpen.

Productie 5: berichtgeving media

Productie 6: dwangsombesluit

Een ander incident vond op 17 januari van dit jaar plaats. Voor de ingang van Fort Oranje is een grote controle gehouden. Onder het mom van een verkeerscontrole is een kennis van Engel staande gehouden. Hierbij is een plastic tas op de achterbank met daarin administratieve bescheiden (een BTW-aangifte) toebehorende aan Fort Oranje door de politie weggenomen. De reden van de inbeslagname is niet medegedeeld, anders dat de betreffende agent zei dat *de stukken gekopieerd zouden worden*. De agent heeft vervolgens om een adres gevraagd waar de stukken naar toe gestuurd konden worden nadat deze gekopieerd zijn. Er is tot op heden geen proces-verbaal van inbeslagname of de stukken zelf terugontvangen. Een verklaring voor deze handelwijze is evenmin ontvangen. Het behoeft weinig betoog dat hiermee de wet op grove wijze overtreden is. Fort Oranje heeft wegens het aanmeten van een niet bestaande bevoegdheid strafrechtelijk aangifte gedaan. **Productie 7:** aangifte

41. Naar aanleiding van dit incident is op 23 januari 2017 een brief verzonden aan de politie. Hierin is medegedeeld dat dit zoveelste incident het vertrouwen dusdanig beschadigd heeft dat de politie de vrije toegang tot het terrein van Fort Oranje tot nader order ontzegt is met uitzondering van de gevallen dat er op vertoon van legitimatie het doel van het bezoek gemeld wordt en noodgevallen. Wel heeft Fort Oranje laten weten bereid te zijn te spreken over een andere basis tot samenwerking.

Productie 8: brief 23 januari 2017

42. De politie heeft bij brief van 1 februari 2017 geantwoord dat zij het terrein van Fort Oranje "beschouwt als openbare weg waar zij bevoegd is (surveillance)taken uit te voeren en zich niet kan laten wegsturen". Wel wordt de bereidheid uitgesproken over een andere basis tot samenwerking.

Productie 9: brief 1 februari 2017

43. Bij brief van 4 februari 2017 heeft Fort Oranje de politie gewezen op de noodzaak een basis te vinden om te kunnen vertrouwen op de integriteit van de politie. Hierbij is benadrukt dat het uitvoeren van binnen het RIEC tot stand gekomen experimentele en niet parlementair getoetste werkwijzen niet verenigbaar is met integer politieoptreden, zoals eerder herhaaldelijk medegedeeld is aan de wijkagent. Fort Oranje maakt ook bezwaar tegen de stelling van de politie dat zij het terrein van Fort Oranje als openbare weg beschouwt, waarmee aan Fort Oranje te kennen gegeven is dat zij zich niet aan de gestelde voorwaarden wenst te houden. Fort Oranje heeft ook benadrukt te streven naar een goede samenwerking en de politie niet van het terrein wenst te weren. Telefonisch is met de politie een afspraak gemaakt om op 15 februari 2017 te spreken over een nieuwe basis voor samenwerking.

Productie 10: brief 4 februari 2017

44. Op 14 februari 2017, een dag voor het geplande gesprek, heeft zich een grote politiemacht gestationeerd op het parkeerterrein van Fort Oranje. Hiervoor is geen toestemming gevraagd of verleend. Aangezien geweigerd is hiervoor een verklaring te geven, heeft Fort Oranje de politie herhaaldelijk gevorderd het parkeerterrein te ontruimen. Hierop is badinerend gereageerd zonder aan deze sommatie gevolg te geven. Fort Oranje beschouwt dit incident als de zoveelste provocatie, zodat per e-mail aan de politie te kennen gegeven is dat een gesprek op deze basis geen zin heeft. De politie heeft hiermee laten zien niet bereid te zijn binnen de kaders van het recht en de rechtstaat te willen opereren voor zover het Fort Oranje aangaat. De politie antwoordt dat zij de afzegging betreurt, doch een dagvaarding met vertrouwen tegemoet te zien.

Productie 11: e-mailcorrespondentie

De vordering en gronden

45. Fort Oranje vordert een verbod voor politieambtenaren om de camping te betreden zonder toestemming van Fort Oranje of een aantoonbare wettelijke bevoegdheid zulks op straffe van

een dwangsom van € 10.000,- (tienduizend euro) voor elke keer dat dit verbod overtreden wordt.

46. Fort Oranje vordert feitelijk dat de politie binnen de grenzen van de wet- en regelgeving opereert. Met de komst van experimentele vormen van criminaliteitsbestrijding als het RIEC waarbij de politie tot een partner in de bestuurlijke aanpak is geworden, lijkt dit minder vanzelfsprekend geworden te zijn. Dat een burger zich met een dergelijke vordering tot de rechter wendt, is redelijk uitzonderlijk doch niet uniek. Zo heeft in 2005 een vergelijkbaar geding gespeeld.⁵
47. Het belang en directe aanleiding van Fort Oranje tot het instellen van deze vordering is gelegen in de mededelingen van de politie dat zij het terrein aanmerkt als openbare weg en daarmee inbreuk maakt op het eigendomsrecht van Fort Oranje. Deze opvatting is ook terug te zien in het handelen van de politie, waarbij niet geantwoord wordt op vragen over de doel van de komst. Evenmin wordt gevolg gegeven aan sommaties van Fort Oranje het terrein aanstonds te verlaten bij een weigering van toestemming en het ontbreken van een wettelijke grond.
48. Doordat het tot op heden niet mogelijk is gebleken met de politie af te spreken dat geen misbruik gemaakt wordt door middel van ondermijnende activiteiten van de verleende toestemming door Fort Oranje, ziet Fort Oranje zich genoodzaakt controle te houden op het doel van de aanwezigheid. Toegang wordt uitsluitend verleend indien hiervoor een legitieme grond gegeven wordt.
49. De grondslag hiervoor is het eigendomsrecht van Fort Oranje van het terrein. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 5:1 kan de eigenaar met uitsluiting van eenieder van de zaak gebruik maken. Uitzonderingen hierop vormen onder andere wettelijke voorschriften.
50. Het terrein van Fort Oranje is een afgesloten erf, een omheind terrein, waar op duidelijke wijze kenbaar is gemaakt dat het verboden is om dit zonder toestemming te betreden. Dit is kenbaar door de voor de toegang geplaatste slagbomen die geopend worden met een geïndividualiseerde toegangskaart. Verder zijn er de bekende verbodsborden, hekken en afrasteringen geplaatst. Er kan geen twijfel over bestaan dat dit geen openbare weg is.
51. Dit betekent dat politieambtenaren in twee gevallen het terrein mogen betreden, namelijk met toestemming van Fort Oranje en op basis van een wettelijke bevoegdheid.
52. Deze wettelijke bevoegdheid kan bestaan uit een beroep op artikel 7 Politiewet 2012. Hierin is bepaald dat een ambtenaar van de politie toegang heeft tot elke plaats *voor zover dat voor het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven, redelijkerwijs nodig is*. Deze grondslag vereist een concreet aan te geven noodgeval en vormt geen bevoegdheid om zich vrijelijk toegang te verschaffen. Andere wettelijke bevoegdheden vinden de grondslag in het Wetboek van Strafvordering. In alle gevallen heeft de politieambtenaar aan te geven aan Fort Oranje wat het doel van zijn komst is zodat beoordeeld kan worden of een dergelijke grond aanwezig

⁵ Rechtbank Amsterdam, 1 december 2005, 328230/KG 05-2159 AB

is. Deze maatregel is nodig tot het moment dat het wel mogelijk is om tot duidelijke afspraken te komen.

- 53.** Buiten deze twee gevallen, heeft de politieambtenaar geen recht zich op het terrein van Fort Oranje te bevinden en dient deze zich aanstonds na een vordering daartoe te verwijderen.
- 54.** Geeft de politieambtenaar geen gevolg aan deze vordering, dan vertoeft deze wederrechtelijk op het terrein. Dit vormt een strafbaar feit in de zin van artikel 138 Sr, waarvan het uitgangspunt de bescherming is *van hem die op het moment van de storing (...) degene die de ruimte van lokaal en erf tot zijn beschikking heeft en binnen deze vrijheidssfeer met vrede gelaten moet worden, niemand hoeft te dulden, en in die zin van lokaal en erf profiteert, daarvan genot heeft, deze 'geniet' of 'gebruikt'.* (...) ⁶ dan wel een overtreding van artikel 461 Sr.

BEVOEGDHEID

- 55.** Artikel 26 Politiewet 2012 bepaalt dat de politieregio's rechtspersoonlijkheid in een door de minister aangewezen gemeente. De Regionale politie-eenheid Zeeland-West-Brabant is gevestigd te Tilburg. De rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda is derhalve bevoegd kennis te nemen van dit geschil.

SPOEDEISEND BELANG

- 56.** Het spoedeisende belang volgt *eo ipso* uit het hiervoor gestelde. Door gedaagde wordt inbreuk gemaakt op een eigendomsrecht, welke inbreuk thans voortduurt. Het beëindigen van onrechtmatig handelen vormt een spoedeisend belang, temeer daar Fort Oranje mogelijk schade lijdt door de activiteiten van het RIEC op haar terrein.

BEWIJSAANBOD

- 57.** Zonder enige bewijslast op zich te willen nemen die rechtens niet op Fort Oranje, biedt zij bewijs aan van al haar stellingen door alle middelen rechtens.

MITSDIEN:

- 58.** het U Edelachtbare Heer/Vrouwe Voorzieningenrechter van de Rechtbank Zeeland-West-Brabant locatie Breda, moge behagen bij vonnis in kort geding, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, op de minuut en op alle dagen en uren, medewerkers van gedaagde te verbieden het terrein van Fort Oranje te betreden zonder toestemming van Fort Oranje of zonder mededeling te doen van een aantoonbare wettelijke bevoegdheid zulks op straffe van een dwangsom van € 10.000,- (tienduizend euro) voor elke maal dat dit verbod overtreden wordt met een maximum van € 100.000 althans een zodanige voorziening te treffen als U Edelachtbare Heer/Vrouwe Voorzieningenrechter geïnitieerd voorkomt en gedaagde te veroordelen om aan Fort Oranje binnen twee weken na dit vonnis de volgens het gebruikelijke tarief te begroten bijdrage in de proceskosten te voldoen

⁶ Memorie van Toelichting